

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“

PENSIJŲ FONDAS „EUROPENSIJA PLUS“

2016 metų ataskaita

I. BENDROJI DALIS

1. Pensijų fondas „Europensija plus“ veikia nuo 2004 m. birželio 15 d. pagal pensijų fondo „Europensija plus“ taisykles Nr. 002.
2. Ataskaitinis laikotarpis: 2016 01 01 – 2016 12 31.
3. Duomenys apie draudimo įmonę:
Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“ (toliau – „Aviva Lietuva“), įmonės kodas – 111744827;
Buveinės adresas: Lvovo g. 25, LT-09320 Vilnius;
Telefono numeris: (5) 2690169, fakso numeris: (5) 2690269, el. pašto adresas: info@aviva.lt, pensija@aviva.lt, interneto svetainės adresas: www.aviva.lt.
Draudimo veiklos licencijos Nr. 0016 išduota 2001 m. liepos 31 d. (naujos formos licencija Nr. 000007 išduota 2005 m. kovo 15 d.).
Asmenys, priimančys investicinius sprendimus:
  - Asta Grabinskė – generalinė direktorė;
  - Rita Nogė – finansų direktorė;
  - Roman Piotr Sosnowski – vyriausiasis investicijų valdytojas.
4. Pensijų fondo depozitoriumas – AB SEB bankas, įmonės kodas – 112021238, buveinė: Gedimino pr. 12, LT-01103 Vilnius, telefono numeris: (5) 2682800, fakso numeris: (5) 2682333.

II. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ

5. Informacija apie grynųjų aktyvų vertę, apskaitos vienetų skaičių ir vertę pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 6-oje pastaboje.
6. Informacija apie per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičių bei bendras konvertavimo sumas pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 7-oje pastaboje.

III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO

7. Atskaitymai iš pensijų fondo pensijų turto pateikiami šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 10-oje pastaboje.
8. Mokėjimų tarpininkams iš pensijų fondo „Europensija plus“ turto nebuvo.
9. Pensijų fondas „Europensija plus“ per ataskaitinį laikotarpį susitarimų dėl mokėjimo pasidalijimo, paslėptų komisinių neturėjo.

10. Toliau esančioje lentelėje yra pateiktas pavyzdys apie atskaitymų įtaką galutinei dalyviui tenkančiai investicijų grąžai, esant pensijų fondo „Europensija plus“ taisyklėse patvirtintiems atskaitymams, kai laikotarpio pradžioje investuota suma 3 000 eurų, papildomos įmokos nėra mokamos, o metinė investicijų grąža - 5 proc. kasmet. Apskaičiavimuose naudoti atskaitymų dydžiai, galiojantys nuo 2017 m. sausio 1 d.: atskaitymai nuo įmokos lygūs 0 proc., atskaitymai iš pensijų turto lygūs 1 proc. nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaitytų lėšų vidutinės metinės vertės.

	Po 1 metų	Po 3 metų	Po 5 metų	Po 10 metų
Sumokėta atskaitymų, Eur	31	96	166	369
Sukaupta suma, jei nebūtų atskaitymų, Eur	3 150	3 473	3 829	4 887
Sukaupta suma, esant dabartiniam atskaitymų dydžiui, Eur	3 119	3 372	3 646	4 430

IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ

11. Informacija apie investicinių priemonių portfelio sudėtį pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 2-oje pastaboje.
- 12.–14. Ataskaitiniu laikotarpiu pensijų fondo „Europensija plus“ valdomas turtas į išvestines finansines priemones investuotas nebuvo.
15. Pensijų fondo „Europensija plus“ lėšos investuojamos pagal pensijų fondo taisyklių investavimo strategijoje nustatytas investicijų rūšis, investicijų specializaciją, geografinius apribojimus dėl šalių, į kurių vertybinius popierius gali būti investuojamos fondo lėšos.

Pensijų fondo „Europensija plus“ 2016 m. gruodžio 31 d. 76,8 proc. grynujų aktyvų vertės buvo investuota į vyriausybės skolos vertybinius popierius: 28,1 proc. buvo investuota į Lietuvos, 26,4 proc. į Latvijos, 5,5 proc. į Švedijos, 5,2 proc. į Čekijos, 4,5 proc. į Kroatijos, 3,6 proc. į Vengrijos, 3,5 proc. į Lenkijos vyriausybės skolos vertybinius popierius.

22,7 proc. pensijų fondo „Europensija plus“ grynujų aktyvų buvo investuota į kolektyvinio investavimo subjektus. Iš jų 9,8 proc. buvo investuota į Šiaurės Amerikos, 6,5 proc. į Europos šalių ir 6,4 proc. į Azijos akcijų rinkas.

„Europensija plus“ fondo 74,2 proc. grynujų aktyvų buvo investuota į eurus nominuotus vertybinius popierius, 25,3 proc. į JAV doleriais nominuotus vertybinius popierius.

16. Informacija apie veiksnis, kurie per ataskaitinį laikotarpį turėjo didžiausią įtaką investicinių priemonių portfelio struktūrai ir jo vertės pokyčiams.

Pensijų fondo „Europensija plus“ turtą augino naujos lėšos ir sėkmingos investicijos obligacijų bei akcijų rinkose: apskaitos vieneto vertė 2016 m. augo 1,7 proc.

2016 metais investicinio portfelio struktūra buvo keičiama atsižvelgiant į svarbius ekonominius bei geopolitinius įvykius. Didžiausias investicijas obligacijų dalyje nukreipėme į Baltijos regiono ir Vidurio Europos šalių skolos vertybinius popierius tiek eurus, tiek JAV doleriais. Bendra obligacijų dalis portfelyje padidėjo 1 proc. punktu iki 76,8 proc.

2016 metais nuosavybės vertybinių popierių dalį sumažinome nuo 23,5 proc. iki 22,7 proc. Nuo 4,0 proc. iki 9,8 proc. padidinome investicijų dalį į JAV akcijas, o nuo 17,2 proc. iki 6,5 proc. sumažinome investicijų į Europos šalių nuosavybės vertybinius popierius. Siekiant diversifikuoti investicijų portfelį, dalis fondo lėšų, 2016 m. gruodžio 31 d. 6,4 proc., buvo investuota į Azijos šalių akcijas.

V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRĄŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI

17. Informacija apie pensijų fondo lyginamąjį indeksą pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 13-oje pastaboje.
18. To paties laikotarpio pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų grąžos ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai per paskutinius dešimt fondo veiklos metų (rodikliai yra paaiškinti šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 13-oje pastaboje):

	Per ataskaitinį laikotarpį 2016 m.	Prieš metus 2015 m.	Prieš 2 metus 2014 m.	Prieš 10 metų 2006 m.
Apskaitos vieneto vertės pokytis (%)	1,72	4,38	7,80	6,61
Lyginamojo indekso reikšmės pokytis (%)	2,05	2,38	5,26	-
Metinė bendroji investicijų grąža (%)	1,70	4,39	7,81	6,60
Metinė grynoji investicijų grąža (%)	1,63	4,28	7,62	0,75
Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis (%)	3,76	4,46	2,95	3,57
Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis (%)	3,33	3,51	2,32	-
Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas (%)	80,03	96,58	76,18	-
Indekso sekimo paklaida (%)	1,76	2,14	1,40	-
Alfa rodiklis ⁷	(0,0080)	0,0124	0,0082	-
Beta rodiklis ⁸	1,25	1,32	1,31	-

19. 2016 metais leidiniuose apie „Aviva Lietuva“ valdomus pensijų fondus buvo naudojama prielaida, kad ilgu laikotarpiu vidutinė metinė pensijų fondo grynoji investicijų grąža sieks 2,5 proc.

Pastarųjų 5 metų „Aviva Lietuva“ valdomų pensijų fondų metinis svartinis vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis buvo 6 proc. ir yra didesnis už naudojamą prielaidose. Gerus pensijų fondų rezultatus lėmė sėkmingos investicijos išsivysčiusių šalių akcijų ir obligacijų rinkose.

20. Informacija apie vidutinę investicijų grąžą, vidutinį apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytį pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 13-oje pastaboje.
21. Kiti rodikliai, atskleidžiantys investicinių priemonių portfelio riziką, ataskaitoje nepateikiami.

VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖ BŪKLĖ

22. Pensijų fondo „Europensija plus“ finansinės ataskaitos parengtos pagal 39-ojo verslo apskaitos standarto „Kolektyvinio investavimo subjektų ir pensijų fondų apskaita, finansinės ataskaitos“ ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų bei teisės aktų reikalavimus.

22.1. Pensijų fondo „Europensija plus“ grynujų aktyvų ataskaita, paruošta pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis:

(eurais)				
Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
A.	TURTAS		259 880 063	220 162 838
1.	PINIGAI	2, 3	1 479 457	1 683 536
2.	TERMINUOTIEJI INDĖLIAI		-	-
3.	PINIGŲ RINKOS PRIEMONĖS		-	-
3.1.	Valstybės išdo vekseliai		-	-
3.2.	Kitos pinigų rinkos priemonės		-	-
4.	PERLEIDŽIAMIEJI VERTYBINIAI POPIERIAI	2, 3, 8	258 385 596	218 450 980
4.1.	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai	2, 3, 8	199 566 945	166 650 253
4.1.1.	Vyriausybės ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai		199 566 945	166 650 253
4.1.2.	Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
4.2.	Nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
4.3.	Kitų kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	2, 3, 8	58 818 651	51 800 727
5.	SUMOKĖTI AVANSAI		-	-
6.	GAUTINOS SUMOS	4	15 010	28 322
6.1.	Investicijų pardavimo sandorių gautinos sumos		-	-
6.2.	Kitos gautinos sumos	4	15 010	28 322
7.	INVESTICINIS IR KITAS TURTAS		-	-
7.1.	Investicinis turtas		-	-
7.2.	Išvestinės finansinės priemonės		-	-
7.3.	Kitas turtas		-	-
B.	ĮSIPAREIGOJIMAI	5	301 325	215 302
1.	Mokėtinos sumos	5	301 325	215 302
1.1.	Už finansinį ir investicinį turtą mokėtinos sumos		-	-
1.2.	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinos sumos	5	213 582	182 049
1.3.	Kitos mokėtinos sumos	5	87 743	33 253
2.	Sukauptos sąnaudos		-	-
3.	Finansinės skolos kredito įstaigoms		-	-
4.	Įsipareigojimai pagal išvestinių finansinių priemonių sutartis		-	-
5.	Kiti įsipareigojimai		-	-
C.	GRYNIEJI AKTYVAI	6	259 578 738	219 947 536

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
 Pensijų fondas „Europensija plus“
 2016 metų ataskaita

22.2. Pensijų fondo „Europensija plus“ grynujų aktyvų pokyčio ataskaita, paruošta pagal 2016 m. gruodžio 31 d. duomenis:

(eurais)

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
1.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PRADŽIOJE		219 947 536	187 445 130
2.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖS PADIDĖJIMAS		53 256 059	41 002 719
2.1.	Dalyvių įmokos į fondą	11	32 969 329	22 438 420
2.2.	Iš kitų fondų gautos sumos	11	9 215 095	7 642 570
2.3.	Garantinės įmokos		-	-
2.4.	Investicinės pajamos		-	-
2.4.1.	Palūkanų pajamos		-	-
2.4.2.	Dividendai		-	-
2.4.3.	Nuomos pajamos		-	-
2.5.	Pelnas dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	8	10 955 140	10 772 695
2.6.	Pelnas dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		-	-
2.7.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių pelnas		-	-
2.8.	Kitas grynujų aktyvų vertės padidėjimas	12	116 495	149 034
	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ PADIDĖJO IŠ VISO:		53 256 059	41 002 719
3.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖS SUMAŽĖJIMAS		(13 624 857)	(8 500 313)
3.1.	Išmokos fondo dalyviams	11	(1 809 885)	(1 312 896)
3.2.	Išmokos kitiems fondams	11	(5 127 642)	(4 417 602)
3.3.	Nuostoliai dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	8	(4 069 422)	(278 967)
3.4.	Nuostoliai dėl užsienio valiutos kursų pokyčio	9	(93 447)	(206 312)
3.5.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių nuostoliai		-	-
3.6.	Valdymo sąnaudos:	10	(2 524 461)	(2 284 536)
3.6.1.	Atlyginimas valdymo įmonei	10	(2 524 461)	(2 284 536)
3.6.2.	Atlyginimas depozitoriumui		-	-
3.6.3.	Atlyginimas tarpininkams		-	-
3.6.4.	Audito sąnaudos		-	-
3.6.5.	Palūkanų sąnaudos		-	-
3.6.6.	Kitos sąnaudos		-	-
3.7.	Kitas grynujų aktyvų vertės sumažėjimas		-	-
3.8.	Sąnaudų kompensavimas (-)		-	-
	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ SUMAŽĖJO IŠ VISO:		(13 624 857)	(8 500 313)
4.	Grynujų aktyvų vertės pokytis		39 631 202	32 502 406
5.	Pelno paskirstymas		-	-
6.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE	6	259 578 738	219 947 536

22.3. Pensijų fondo „Europensija plus“ 2016 metų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas:

2016 metų pensijų fondo „Europensija plus“ finansinių ataskaitų AIŠKINAMASIS RAŠTAS

I. BENDROJI DALIS

Duomenys apie pensijų fondą

2003 m. rugpjūčio 28 d. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisija išdavė Uždarajai akcinei gyvybės draudimo ir pensijų bendrovei „Aviva Lietuva“ (toliau – „Aviva Lietuva“) leidimą Nr. 00001 vykdyti pensijų kaupimo veiklą (naujos formos licencija Nr. 000007 išduota 2005 m. kovo 15 d.). Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo pensijų fondas „Europensija plus“ veikia nuo 2004 m. birželio 15 d. pagal pensijų fondo „Europensija plus“ taisykles Nr. 002. Pensijų fondo veikla neterminuota.

Pensijų fondą „Europensija plus“ valdo „Aviva Lietuva“, įregistruota adresu Lvovo g. 25, LT-09320 Vilnius, įmonės kodas – 111744827. Duomenys apie „Aviva Lietuva“ kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre.

Pensijų fondo depozitoriumas yra AB SEB bankas, buveinės adresas Gedimino pr. 12, LT-01103 Vilnius, įmonės kodas – 112021238.

Pensijų fondo auditą už 2016 m. atliko įmonė UAB „PricewaterhouseCoopers“, buveinės adresas J. Jasinskio g. 16 B, LT-03163 Vilnius, įmonės kodas – 111473315.

Ataskaitinis laikotarpis: 2016 01 01 – 2016 12 31.

II. APSKAITOS POLITIKA

1. Pagrindiniai principai

„Aviva Lietuva“, tvarkydama pensijų fondo buhalterinę apskaitą ir sudarydama finansines ataskaitas, vadovaujasi verslo apskaitos standartais (VAS), Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu ir kitais teisės aktais.

Pensijų fondo apskaita tvarkoma atskirai nuo įmonės „Aviva Lietuva“ bei kitų jos valdomų pensijų fondų apskaitos pagal patvirtintą sąskaitų planą.

„Aviva Lietuva“ nuo 2015 m. sausio 1 d. pensijų fondo apskaitą tvarko ir šiose finansinėse ataskaitose visas sumas pateikia eurais, vieno euro tikslumu.

2. Investavimo politika

Pensijų fondo „Europensija plus“ lėšos investuojamos laikantis subalansuotos investavimo strategijos. Fondo lėšos investuojamos į skolos vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemones, išleistus arba garantuotus Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių vyriausybių, centrinių bankų ir Europos centrinio banko bei į Europos Sąjungos ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių įmonių skolos vertybinius popierius. Skolos vertybinių popierių terminas nėra ribojamas, tačiau paprastai investuojama į vidutinio (4 - 6 metų) ir ilgo (daugiau kaip 6 metai) laikotarpio vertybinius popierius. Iki 30 proc. pensijų fondo lėšų gali būti investuojama į Europos Sąjungos šalių įmonių, esančių aukščiausiuose vertybinių popierių biržų sąrašuose, akcijas.

2. Investavimo politika (tęsinys)

Visos aukščiau minėtos investicijos gali būti atliekamos tiek tiesiogiai įsigyjant minimų emitentų vertybinius popierius, tiek įsigyjant kolektyvinių investavimo subjektų vertybinius popierius, jeigu šių kolektyvinių investavimo subjektų vertybiniai popieriai padengti turtu, daugiausiai investuojamu į vertybinius popierius ar aukščiau paminėtą turtą. Iki 20 procentų pensijų fondo lėšų gali sudaryti gryniesi pinigai, esantys fondo banko sąskaitoje bei indėliai Lietuvos ar Europos Sąjungos valstybių komerciniuose bankuose.

Pensijų fondo lėšos gali būti investuojamos Lietuvos, Europos Sąjungos ar Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybių nacionalinėmis valiutomis, tačiau investicijos ne eurais negali sudaryti daugiau nei 35 proc. pensijų fondo turto. Pensijų fondo lėšos gali būti investuojamos ir į išvestines finansines priemones, skirtas tik palūkanų ir valiutos rizikai minimizuoti. Pensijų turtas negali būti investuojamas į nekilnojamąjį turtą, tauriuosius metalus arba į suteikiančius į juos teisę vertybinius popierius. Detali pensijų fondo investavimo strategija nustatyta pensijų fondo taisyklėse.

3. Investicijų apskaita, vertinimo metodai, investicijų pervertinimo periodiškumas

Visi investicijų į vertybinius popierius įsigijimai ir pardavimai apskaitoje registruojami prekybos data. Sandorio sudarymo dieną pensijų fondo apskaitoje registruojamas gautinas finansinis turtas ir įsipareigojimas už jį sumokėti. Pardavimo sandorio sudarymo dieną nurašomi parduoti vertybiniai popieriai, registruojama gautina suma ir sandorio rezultatas (pelnas arba nuostoliai). Sandoris apskaitoje registruojamas tik kai gautas patvirtinimas, kad sandoris įvyko.

Vertybiniai popieriai pripažinimo metu apskaitoje registruojami įsigijimo verte, kiekvieną darbo dieną apskaitant šių investicijų rinkos vertės pokyčius kaupimo principu, taip kad investicijų vertė atspindėtų jų tikrąją vertę. Tikroji vertė nustatoma pagal aktyviojoje rinkoje skelbiamas priemonių kainas, o jei jos neskelbiamos arba vertybiniais popieriais nėra prekiaujama reguliuojamose rinkose, tikroji vertė nustatoma, vadovaujantis „Aviva Lietuva“ Pensijų fondų turto ir grynujų aktyvų vertės ir apskaitos vieneto vertės apskaičiavimo tvarka. Skolos vertybinių popierių tikroji vertė apima ir sukauptų palūkanų vertę. Vertybinių popierių įsigijimo atveju palūkanos pradedamos kaupti nuo atsiskaitymo dienos. Grynujų aktyvų ataskaitoje investicijos į vertybinius popierius parodomos ataskaitinio laikotarpio paskutinės darbo dienos tikrąja verte.

Investicijų į vertybinius popierius, turėtų ataskaitinio laikotarpio pradžioje, tikrosios vertės, įskaitant valiutų kursų pasikeitimo įtaką, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir tikrosios vertės ataskaitinio laikotarpio pradžioje skirtumas, taip pat ataskaitinį laikotarpį įsigytų vertybinių popierių ir kitų investicijų tikrosios vertės ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir jų įsigijimo savikainos teigiamas skirtumas priskiriamas investicijų vertės padidėjimui, neigiamas – sumažėjimui. Kiekvieno vertybinio popieriaus vertės pasikeitimas vertinamas atskirai ir atitinkamai vertybinio popieriaus vertės padidėjimas arba sumažėjimas atvaizduojamas kaip pelnas arba nuostoliai dėl investicijų vertės pasikeitimo grynujų aktyvų pokyčio ataskaitoje atitinkamai kartu su investicijų pardavimo pelnu arba nuostoliais. Jei yra keli to paties vertybinio popieriaus įsigijimai, skaičiuojamas bendras vertybinio popieriaus vertės padidėjimas ar sumažėjimas ir pardavimo pelnas arba nuostoliai.

Investicijų į vertybinius popierius pardavimo pelnas arba nuostoliai pripažįstami pardavimo sandorio dieną. Grynujų aktyvų pokyčio ataskaitoje atvaizduojamas ataskaitinio laikotarpio pelnas arba nuostoliai, atitinkamai teigiamas arba neigiamas skirtumas tarp investicijų pardavimo kainos ir jų balansinės vertės ataskaitinio laikotarpio pradžioje.

3. Investicijų apskaita, vertinimo metodai, investicijų pervertinimo periodiškumas (tęsinys)

Lietuvos Respublikos Vyriausybės skolos vertybinių popierių vertė nustatoma pagal paskutines elektroniniu paštu atsiųstas trijų pagrindinių pirminių dilerių, nurodytų „Aviva Lietuva“ Pensijų fondų turto ir grynujų aktyvų vertės ir apskaitos vieneto vertės apskaičiavimo tvarkoje, kotiruotes atsargaus vertinimo (bid pirkimo kainos) metodu. Vidutinė kaina yra aritmetinis šių bankų pirkimo (bid) kainų vidurkis ir sukauptų palūkanų vertė.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės, kitų Europos Sąjungos bei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos šalių vyriausybių skolos vertybinių popierių, centrinių bankų ir įmonių skolos vertybinių popierių, kurie yra kotiruojami užsienio kapitalo rinkose, tikroji vertė nustatoma pagal vertinimo dienos uždarymo kainas (last price), pateikiamas Bloomberg Professional duomenų sistemoje.

Vertybinių popierių biržoje prekiaujami nuosavybės vertybiniai popieriai vertinami vidutine vertinimo darbo dienos kaina. Kolektyvinio investavimo subjektų akcijos ir investiciniai vienetai vertinami pagal kolektyvinio investavimo subjektų valdytojo atsiųstas kainas elektroniniu paštu arba paskutine Bloomberg Professional duomenų sistemoje viešai paskelbta kaina.

Investicijos, nominuotos užsienio valiuta, įvertinamos eurais taikant vertinimo dienos užsienio valiutos kursą.

Kitos investicijos vertinamos vadovaujantis „Aviva Lietuva“ Pensijų fondų turto ir grynujų aktyvų vertės ir apskaitos vieneto vertės apskaičiavimo tvarka.

4. Pinigai ir terminuotieji indėliai

Pinigams priskiriami pinigai bankų sąskaitose, taip pat neterminuoti indėliai su teise bet kuriuo metu pareikalauti viso indėlio ar jo dalies išmokėjimo neprarandant sukauptų palūkanų.

Terminuotaisiais indėliais pripažįstami indėliai, įskaitant indėlius iki trijų mėnesių, kurių sutartyje nustatytą laiką negalima paimiti iš kredito įstaigos sąskaitos neprarandant sukauptų palūkanų. Terminuotųjų indėlių vertę sudaro jų įsigijimo vertė, padidinta palūkanomis, apskaičiuojamomis kaupimo principu (paskirstant laikotarpiui, kuriam terminuotojo indėlio sutartis yra sudaryta).

Pinigai ir terminuotieji indėliai, nominuoti užsienio valiuta, įvertinami eurais taikant vertinimo dienos užsienio valiutos kursą.

5. Gautinų sumų ir įsipareigojimų apskaita

Gautinos sumos ir įsipareigojimai vertinami amortizuota savikaina.

Gautinos sumos ir įsipareigojimai, nominuoti užsienio valiuta, įvertinami eurais taikant vertinimo dienos užsienio valiutos kursą.

6. Grynujų aktyvų vertės ir apskaitos vieneto vertės apskaičiavimo principai

Grynujų aktyvų vertė yra pensijų fondo pensijų turto vertės ir įsipareigojimų vertės skirtumas.

Grynujų aktyvų vertės padidėjimas pripažįstamas gavus pensijų fondo dalyvių įmokas, registruojant iš kitų fondų gautas lėšas, palūkanų ir kitas pajamas, registruojant parduotų investicijų pelną, investicijų ir kito turto tikrosios vertės padidėjimą, įsipareigojimų tikrosios vertės sumažėjimą, turto padidėjimą ir įsipareigojimų sumažėjimą dėl užsienio valiutos kursų pokyčio.

6. Grynųjų aktyvų vertės ir apskaitos vieneto vertės apskaičiavimo principai (tęsinys)

Grynųjų aktyvų vertės sumažėjimas pripažįstamas, kai atsiranda įsipareigojimas išpirkti iš pensijų fondo apskaitos vienetus, kai įregistruojamas įsipareigojimas „Aviva Lietuva“, atsiradus kitų įsipareigojimų, registruojant parduotų investicijų nuostolius, investicijų ir kito turto tikrosios vertės sumažėjimą, įsipareigojimų tikrosios vertės padidėjimą, turto sumažėjimą ir įsipareigojimų padidėjimą dėl užsienio valiutos kursų pokyčio.

Pensijų fondo grynųjų aktyvų vertė apskaičiuojama ir pensijų fondo apskaitos vieneto vertė nustatoma kiekvieną darbo dieną pagal vertinimo dienos pabaigos duomenis. Vertinant pensijų fondo turta, vertinama kiekviena investicijų portfelio sudėtinė dalis ir susumuojami vertinimo rezultatai.

Pensijų fondo apskaitos vieneto vertė yra grynųjų aktyvų vertė, padalinta iš pensijų fondo apskaitos vienetų skaičiaus, esančio pensijų fondo apskaitos vieneto vertės nustatymo dieną ir atspindi, kokia grynųjų aktyvų vertės dalis tenka vienam apskaitos vienetai. Pensijų fondo apskaitos vieneto vertė yra nustatoma keturių skaičių po kablelio tikslumu ir apvalinama pagal matematinės apvalinimo taisykles. Bendra visų pensijų fondo vienetų vertė visada lygi pensijų fondo grynųjų aktyvų vertei.

7. Atskaitymų „Aviva Lietuva“ ir depozitoriumui taisyklės

„Aviva Lietuva“ atskaitymai iš pensijų fondo turto vertinami kaupimo principu. Maksimalūs atskaitymų iš pensijų fondo turto dydžiai nustatyti Lietuvos banko patvirtintose pensijų fondo taisyklėse.

1. Atskaitymai iš pensijų turto lygūs 1 proc. nuo pensijų fondo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaitytų lėšų vidutinės metinės vertės.
2. Atskaitymai nuo įmokų 2016 metais lygūs 0,5 proc. nuo pensijų fondo dalyvio vardu įmokėtų įmokų (2015 metais buvo 1 proc.).
3. Taikomi 0,05 proc. atskaitymai nuo pensijų fondo dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų dydžio už pensijų fondo dalyvio perėjimą į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą ar kitą „Aviva Lietuva“ valdomą pensijų fondą, jeigu pensijų fondo dalyvis pereina į kitą „Aviva Lietuva“ valdomą pensijų fondą daugiau kaip vieną kartą per kalendorinius metus.

Atskaitymai nuo dalyvio vardu įmokėtų įmokų atliekami tą pačią dieną, kai į pensijų fondo sąskaitą gaunamos dalyvio įmokos.

Atskaitymai nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų atliekami kiekvieną darbo dieną. Atskaitymai nuo dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vertės tiesiogiai įskaičiuojami į apskaitos vieneto vertę, o sukauptų apskaitos vienetų skaičius dalyvio sąskaitoje nėra mažinamas.

Valiutos keitimo sąnaudos, atsiradusios dėl pareigos valiutų sąnaudas buhalterinėje apskaitoje pripažinti pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą, dengiamos iš pensijų turto.

Patirtos išlaidos dėl operacijų, susijusių su pensijų fondo turto investicijomis, apskaitomos kaip gautinos sumos ir dengiamos „Aviva Lietuva“ lėšomis.

Atlyginimas depozitoriumui apskaitomas „Aviva Lietuva“ apskaitoje ir dengiamas „Aviva Lietuva“ lėšomis.

7. Atskaitymai iš pensijų fondo (tęsinys)

Atlyginimo depozitoriumui dydis apskaičiuojamas pagal depozitoriume apskaityto pensijų fondo turto vertę ir priklausomai nuo pensijų turto grynujų aktyvų vidutinės metinės vertės yra ne didesnis kaip 0,07 proc. nuo vidutinės metinės grynujų aktyvų vertės. Atlyginimas depozitoriumui yra mokamas kas ketvirtį.

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo (toliau – VSDF) veiklos sąnaudos, susijusios su pensijų draudimo įmokų ir papildomų dalyvio lėšomis mokamų įmokų surinkimu ir pervedimu, 0,41 proc. nuo surinktų ir pervestų įmokų sumos, atlyginamos „Aviva Lietuva“ lėšomis (2015 m. 0,41 proc.).

III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

1 Pastaba. *Finansinės rizikos valdymo politika*

Mažos akcijų dalies pensijų fondo „Europensija plus“ turtas investuojamas į vertybinius popierius pagal fondo investavimo strategijoje numatytus reikalavimus, didžioji dalis pensijų fondo turto investuojama į skolos vertybinius popierius, turinčius emitento nustatytą išpirkimo datą ir kainą, tai sudaro galimybes planuoti strateginį pensijų turto pasiskirstymą pagal turimų, su pensijų kaupimo sutartimis susijusių įsipareigojimų trukmę ir sumažinti palūkanų normų svyravimo daromą įtaką sukaupto pensijų turto vertei. Į akcijas investuojama mažesnioji fondo turto dalis, todėl pensijų fondo turto vertės svyravimai nėra dideli. Pensijų fondo „Europensija plus“ investavimo rizika yra maža.

Pensijų fondo investicijos valdomos pagal „Aviva Lietuva“ vidaus procedūras, nustatančias investavimo sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo reikalavimus bei jų kontrolės sistemas.

Valiutos kursų svyravimo rizikos valdymas

Ataskaitiniu laikotarpiu didžioji pensijų fondo „Europensija plus“ turto dalis (2016 m. gruodžio 31 d. – 74,6 proc., 2015 m. gruodžio 31 d. – 71 proc.) siekiant sumažinti valiutos kursų svyravimo riziką, buvo investuojama eurais. Tikintis, kad valiutų kursų svyravimas bus palankus, kita fondo turto dalis (2016 m. gruodžio 31 d. – 25,4 proc., 2015 m. gruodžio 31 d. – 29 proc.), buvo investuojama kitomis užsienio valiutomis: JAV doleriais, Didžiosios Britanijos svarais, Švedijos kronomis.

Skolos vertybinių popierių palūkanų normos svyravimo rizikos valdymas

Kai prognozuojamas skolos vertybinių popierių palūkanų normos kilimas (ir atitinkamai skolos vertybinių popierių kainos mažėjimas), investuojama į trumpesnio termino skolos vertybinius popierius, kurių kaina palūkanoms kylant svyruoja mažiau. Ir atvirkščiai, kai prognozuojamas skolos vertybinių popierių palūkanų normos kritimas (ir atitinkamai skolos vertybinių popierių kainos didėjimas), investuojama į ilgesnio termino skolos vertybinius popierius, siekiant valdyti palūkanų normos svyravimo riziką ir gerinant investicijų grąžos rezultatus.

Kredito ir emitento rizikos valdymas

Pensijų fondo „Europensija plus“ likvidžios lėšos bei lėšos indėliuose laikomos tik bankuose, turinčiuose aukštus investicinius kredito reitingus. Siekiant sumažinti emitento riziką, didžioji fondo turto dalis investuojama į ne mažesnę nei Lietuvos Respublikos kredito reitingą turinčių emitentų išleistus vertybinius popierius. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pensijų fondo „Europensija plus“ lėšos buvo investuotos į Lietuvos, Latvijos, Čekijos, Lenkijos, Vengrijos, Kroatijos ir Švedijos vyriausybių vertybinius popierius.

Sandorio šalies ir atsiskaitymų rizikos valdymas

Visi sandoriai yra atliekami per depozitoriumo funkcijas atliekantį AB SEB banką, kuris kontroliuoja ir užtikrina savalaikį atsiskaitymą pagal atliekamus sandorius. Siekiant sumažinti sandorio šalies riziką, kad sandorio šalis ateityje nesugebės įvykdyti sutarties įsipareigojimų, pensijų fondo sandoriai yra sudaromi reguliuojamose ir atsiskaitymus garantuojančiose rinkose su mažos rizikos finansų institucijomis.

1 Pastaba. Finansinės rizikos valdymo politika (tęsinys)

Likvidumo rizikos valdymas

Visas pensijų fondo turtas investuojamas tik į likvidžius finansinius instrumentus – skolos ir nuosavybės vertybinius popierius, kuriais vyksta aktyvi prekyba, ir į kolektyvinius investavimo subjektus, kurie garantuoja fondų vienetų išpirkimą. Nedidelę fondo lėšų dalį sudaro grynai pinigai skirti savalaikėms atsikaitymams su pensijų fondo dalyviais.

Jautrumo analizė

Skolos vertybinių popierių pajamingumui padidėjus 1 proc. punktu, pensijų fondo „Europensija plus“ grynujų aktyvų vertė sumažėtų 7,71 mln. eurų arba 2,97 procento.

Skolos vertybinių popierių pajamingumui sumažėjus 1 proc. punktu, pensijų fondo „Europensija plus“ grynujų aktyvų vertė padidėtų 8,50 mln. eurų arba 3,28 procento.

Akcijų rinkų kainoms padidėjus 10 proc. punktu, pensijų fondo „Europensija plus“ grynujų aktyvų vertė padidėtų 5,88 mln. eurų arba 2,27 procento.

Akcijų rinkų kainoms sumažėjus 10 proc. punktu, pensijų fondo „Europensija plus“ grynujų aktyvų vertė sumažėtų 5,88 mln. eurų arba 2,27 procento.

2 Pastaba. *Investicijų portfelio struktūra*

1 lentelė. **Ne nuosavybės vertybiniai popieriai**

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra nominali vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo / konvertavimo data	Dalis GA, %
2016-12-31									
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Oficialųjį prekybos sąrašą									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Papildomąjį ar jį atitinkantį prekybos sąrašą									
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000610057	393 883 225	3 938 832	4 756 594	5 126 798	5,5	2022-05-17	2,0
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000605123	347 544 022	3 475 440	3 520 162	3 637 253	4,7	2017-06-07	1,4
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000610065	479 402 224	4 794 022	5 095 338	5 985 786	4,1	2023-02-28	2,3
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000607061	115 848 007	1 158 480	1 154 299	1 283 857	3,7	2019-10-25	0,5
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000607053	858 231 001	8 582 310	8 838 310	9 467 223	5,2	2018-03-28	3,6
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT1000610014	36 150	3 615 000	3 901 984	3 986 947	2,1	2024-11-06	1,5
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000610057	393 883 225	3 938 832	4 756 594	5 126 798	5,5	2022-05-17	2,0
Iš viso:	-	-	2 194 944 629	25 564 084	27 266 687	29 487 864	-	-	11,3
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose									
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS1310032260	2 960	2 960 000	3 519 612	3 273 515	2,1	2035-10-22	1,3
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0541528682	1 862	1 781 307	1 821 268	1 854 733	5,1	2017-09-14	0,7
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0327304001	22 240	22 240 000	22 263 344	24 471 383	4,9	2018-02-07	9,4
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0739988086	12 162	11 634 937	12 632 480	13 861 168	6,6	2022-02-01	5,3
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0485991417	175	167 416	197 764	196 087	7,4	2020-02-11	0,1
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS0369470397	1 800	1 800 000	2 063 912	2 011 413	5,8	2018-06-11	0,8
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS0212993678	6 296	6 296 000	7 023 339	7 242 421	3,9	2020-02-24	2,8
Švedijos Karalystės Vyriausybė	Švedijos Karalystė	XS1207317428	7 430	7 108 007	6 870 076	7 113 575	1,6	2020-03-24	2,7
Švedijos Karalystės Vyriausybė	Švedijos Karalystė	XS1231271294	7 713	7 378 743	7 022 609	7 373 117	1,1	2018-05-15	2,8
Kroatijos Respublikos Vyriausybė	Kroatijos Respublika	XS1028953989	10 643	10 643 000	11 623 591	11 710 803	3,9	2022-05-30	4,5
Čekijos Respublikos Vyriausybė	Čekijos Respublika	XS0368800073	3 165	3 165 000	3 855 878	3 495 588	5,0	2018-06-11	1,4

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
 Pensijų fondas „Europensija plus“
 2016 metų ataskaita

1 lentelė. Ne nuosavybės vertybiniai popieriai (tęsinys)

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra nominali vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo / konvertavimo data	Dalis GA, %
Čekijos Respublikos Vyriausybė	Čekijos Respublika	XS0750894577	8 010	8 010 000	9 539 084	9 778 898	3,9	2022-05-24	3,8
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0350977244	13 700	13 700 000	16 174 835	15 292 015	5,5	2018-03-05	5,9
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0747927746	8 000	7 653 305	6 679 859	7 841 321	5,3	2017-02-22	3,0
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1017763100	9 700	9 700 000	9 847 012	10 945 695	2,6	2021-01-21	4,2
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1063399536	4 000	4 000 000	4 063 169	4 756 877	2,9	2024-04-30	1,8
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0863522149	4 000	3 826 653	3 594 739	3 930 750	2,8	2020-01-12	1,5
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0638326263	12 080	11 556 491	12 823 506	12 887 125	5,3	2021-06-16	5,0
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1295778275	2 337	2 337 000	2 420 624	2 485 918	1,4	2025-09-23	1,0
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1409726731	10 500	10 500 000	10 506 656	10 478 885	1,4	2036-05-16	4,0
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0874841066	3 000	3 000 000	3 008 846	3 152 369	1,6	2019-01-15	1,2
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0543882095	2 000	2 000 000	2 292 696	2 373 788	4,0	2021-03-23	0,9
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0841073793	3 000	3 000 000	3 600 667	3 551 637	3,4	2024-07-09	1,4
Iš viso:	-	-	156 773	154 457 859	163 445 566	170 079 081	-	-	65,5
Išleidžiami nauji ne nuosavybės vertybiniai popieriai									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:				180 021 943	190 712 253	199 566 945	-	-	76,8

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
Pensijų fondas „Europensija plus“
2016 metų ataskaita

1 lentelė. Ne nuosavybės vertybiniai popieriai (tęsinys)

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra nominali vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo / konvertavimo data	Dalis GA, %
2015-12-31									
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Oficialųjį prekybos sąrašą									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Papildomąjį ar jį atitinkantį prekybos sąrašą									
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000607053	858 231 001	8 582 310	8 838 310	9 855 369	5,20	2018-03-28	4,5
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000610065	479 402 224	4 794 022	5 095 338	5 882 177	4,10	2023-02-28	2,7
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000610057	393 883 225	3 938 832	4 756 593	5 129 263	5,50	2022-05-17	2,3
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000605123	347 544 022	3 475 440	3 520 162	3 791 170	4,70	2017-06-07	1,7
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000607061	115 848 007	1 158 480	1 154 299	1 303 479	3,70	2019-10-25	0,6
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT1000610014	10 000	1 000 000	994 214	1 051 077	2,10	2024-11-06	0,5
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000605115	86 886 006	868 860	866 029	909 259	4,80	2016-10-20	0,4
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	LT0000611014	289 620	2 896	2 897	3 004	3,75	2016-02-10	0,0
Iš viso:			2 282 094 105	23 820 841	25 227 842	27 924 798			12,7
Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose									
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0327304001	22 240	22 240 000	22 263 344	25 491 503	4,85	2018-02-07	11,6
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0350977244	13 700	13 700 000	16 174 836	16 004 508	5,50	2018-03-05	7,3
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0739988086	12 162	11 131 247	12 632 480	13 627 207	6,625	2022-02-01	6,2
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0638326263	12 080	11 056 196	12 823 505	12 578 211	5,25	2021-06-16	5,7
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1017763100	9 700	9 700 000	9 847 012	11 031 225	2,625	2021-01-21	5,0
Čekijos Respublikos Vyriausybė	Čekijos Respublika	XS0750894577	8 010	8 010 000	9 539 084	9 832 020	3,88	2022-05-24	4,5
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0747927746	8 000	7 321 984	6 679 859	7 799 573	5,25	2017-02-22	3,6
Čekijos Respublikos Vyriausybė	Čekijos Respublika	XS0368800073	6 090	6 090 000	7 342 563	7 001 139	5,00	2018-06-11	3,2
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0874841066	5 000	5 000 000	5 012 076	5 304 161	1,63	2019-01-15	2,4
Švedijos Karalystės Vyriausybė	Švedijos Karalystė	XS1231271294	5 485	5 020 135	5 005 957	5 008 526	1,125	2018-05-15	2,3

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
Pensijų fondas „Europensija plus“
2016 metų ataskaita

1 lentelė. Ne nuosavybės vertybiniai popieriai (tęsinys)

Emitento pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Bendra nominali vertė	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma	Išpirkimo / konvertavimo data	Dalis GA, %
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS0212993678	4 296	4 296 000	4 790 071	4 913 941	3,875	2020-02-24	2,2
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS1063399536	4 000	4 000 000	4 063 169	4 718 181	2,875	2024-04-30	2,15
Latvijos Respublikos Vyriausybė	Latvijos Respublika	XS0863522149	4 000	3 660 992	3 594 739	3 771 713	2,75	2020-01-12	1,7
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0841073793	3 000	3 000 000	3 600 667	3 554 212	3,375	2024-07-09	1,6
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0543882095	2 000	2 000 000	2 292 696	2 424 038	4,00	2021-03-23	1,1
Vengrijos Respublikos Vyriausybė	Vengrijos Respublika	XS0369470397	1 800	1 800 000	2 063 912	2 072 776	5,75	2018-06-11	0,9
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0541528682	1 862	1 704 192	1 821 268	1 842 845	5,125	2017-09-14	0,8
Lenkijos Respublikos Vyriausybė	Lenkijos Respublika	XS0242491230	1 500	1 500 000	1 613 147	1 555 143	3,63	2016-02-01	0,7
Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Lietuvos Respublika	XS0485991417	175	160 168	197 764	194 533	7,38	2020-02-11	0,1
Iš viso:	-	-	125 100	121 390 915	131 358 149	138 725 455	-	-	63,1
Išleidžiami nauji ne nuosavybės vertybiniai popieriai									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:				145 211 756	156 585 991	166 650 253	-	-	75,8

2 lentelė. Kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetai

KIS pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Valdytojas	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Rinkos vertės nustatymo šaltinis (tinklalapio adresas)	KIS tipas	Dalis GA, %
I. 2016-12-31									
Kolektyvinio investavimo subjektų (KIS), atitinkančių Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 49 straipsnio 1 dalies reikalavimus, vienetai (akcijos)									
Schroders Funds - SISF US Large Cap	Liuksemburgas	LU0248185604	116 329	Schroder Investment Management	14 369 449	15 765 290	www.schroders.com	KIS 3	6,1
Schroders Funds - SISF Asian Opportunities	Liuksemburgas	LU0248183658	874 814	Schroder Investment Management	13 687 135	13 662 932	www.schroders.com	KIS 3	5,3
Schroders Funds - SISF US Equity	Liuksemburgas	LU0106261539	12 269	Schroder Investment Management	1 360 541	1 685 953	www.schroders.com	KIS 3	0,6
Schroders Funds - SISF EUR Equity	Liuksemburgas	LU0106235459	263 827	Schroder Investment Management	9 216 546	10 262 897	www.schroders.com	KIS 3	4,0
AVIVA Investors - US Equity Income fund	Liuksemburgas	LU0837066512	51 000	Aviva Investors Luxembourg SA	6 639 991	7 986 898	www.avivainvestors.com	KIS 3	3,1
AVIVA Investors - European Income fund	Liuksemburgas	LU0160781745	12 260	Aviva Investors Luxembourg SA	3 587 112	3 802 282	www.avivainvestors.com	KIS 3	1,4

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
 Pensijų fondas „Europensija plus“
 2016 metų ataskaita

2 lentelė. **Kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (tėsinys)**

KIS pavadinimas	Šalis	ISIN kodas	Kiekis, vnt.	Valdytojas	Bendra įsigijimo vertė	Bendra rinkos vertė	Rinkos vertės nustatymo šaltinis (tinklalapio adresas)	KIS tipas	Dalis GA, %
AVIVA Investors - Asian Equity Income fund	Liuksemburgas	LU0160787940	9 840	Aviva Investors Luxembourg SA	2 837 936	2 762 301	www.avivainvestors.com	KIS 3	1,1
Nordea Funds - European Value Fund	Liuksemburgas	LU0229519557	46 293	Nordea Investment Funds SA	2 800 000	2 890 098	www.nordea.lu	KIS 3	1,1
Iš viso:	-	-	1 386 632	-	54 498 710	58 818 651	-	-	22,7
Kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (akcijos)									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso KIS vienetų (akcijų):					-	54 498 710	58 818 651	-	22,7
I. 2015-12-31									
Kolektyvinio investavimo subjektų (KIS), atitinkančių Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 49 straipsnio 1 dalies reikalavimus, vienetai (akcijos)									
AVIVA Investors - European Equity Fund	Liuksemburgas	LU0010019577	1 081 177	Aviva Investors Luxembourg SA	9 186 338	10 222 637	www.avivainvestors.com	KIS 3	4,6
Schroders Funds - SISF EUR Equity	Liuksemburgas	LU0106235459	212 900	Schroder Investment Management	8 015 351	8 092 329	www.schroders.com	KIS 3	3,7
Schroders Funds - SISF US Equity	Liuksemburgas	LU0106261539	49 919	Deutsche Bank AG	5 259 720	6 094 815	www.dbxtrackers.com	KIS 3	2,8
Schroders Funds - SISF UK Equity	Liuksemburgas	LU0106246225	776 711	Schroder Investment Management	4 575 302	5 472 835	www.schroders.com	KIS 3	2,5
Schroders Funds - SISF Jap Equity	Liuksemburgas	LU0236738356	46 934	Nordea Investment Funds SA	4 583 185	5 089 992	www.nordea.lu	KIS 3	2,3
BD X-TRACKERS EURO STOXX 50 Ucits ETF (DR)	Vokietijos Respublika	LU0380865021	108 404	Deutsche Bank AG	3 863 571	4 631 561	www.dbxtrackers.com	KIS 3	2,1
AVIVA Investors - UK Opportunities Fund	Liuksemburgas	LU0010020310	424 939	Aviva Investors Luxembourg SA	2 584 174	3 105 494	www.avivainvestors.com	KIS 3	1,4
Nordea Funds - Nordic Ideas Equity Fund	Liuksemburgas	LU0915373897	17 963	Nordea Investment Funds SA	2 015 883	2 591 043	www.nordea.lu	KIS 3	1,2
Nordea Funds - European Value Fund	Liuksemburgas	LU0229519557	32 706	Nordea Investment Funds SA	2 000 000	1 949 959	www.nordea.lu	KIS 3	0,9
DB X-Trackers DAX ETF	Vokietijos Respublika	LU0274211480	16 562	Deutsche Bank AG	1 163 880	1 748 285	www.dbxtrackers.com	KIS 3	0,8
Nordea Funds - North American Value Fund	Liuksemburgas	LU0076314649	37 097	Nordea Investment Funds SA	887 040	1 503 417	www.nordea.lu	KIS 3	0,7
DB X-Trackers S&P 500 UCITS ETF 1C USD	Vokietijos Respublika	LU0490618542	40 000	Deutsche Bank AG	591 040	1 298 360	www.dbxtrackers.com	KIS 3	0,5
Iš viso:	-	-	2 845 312	-	44 725 484	51 800 727	-	-	23,5
Kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetai (akcijos)									
Iš viso:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iš viso KIS vienetų (akcijų):					-	44 725 484	51 800 727	-	23,5

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
 Pensijų fondas „Europensija plus“
 2016 metų ataskaita

3 lentelė. **Pinigai**

Banko pavadinimas	Valiuta	Bendra rinkos vertė	Palūkanų norma, %	Dalis GA, %
I. 2016-12-31				
AB SEB bankas	EUR	1 001 585	-	0,4
AB SEB bankas	USD	473 454	-	0,2
AB SEB bankas	GBP	1 916	-	0,0
AB SEB bankas	SEK	2 502	-	0,0
Pinigų iš viso		1 479 457	-	0,6
II. 2015-12-31				
AB SEB bankas	EUR	1 373 059	-	0,7
AB SEB bankas	USD	293 456	-	0,1
AB SEB bankas	GBP	17 022	-	0,0
Pinigų iš viso		1 683 536	-	0,8

Ataskaitiniu laikotarpiu bei praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu pensijų fondo „Europensija plus“ valdomas turtas tiesiogiai į nuosavybės vertybinius popierius, išvestines finansines priemones investuotas nebuvo, ataskaitinio laikotarpio bei praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pensijų fondas „Europensija plus“ indėlių kredito įstaigose neturėjo, todėl informacija apie investicijas į šiuos instrumentus nepateikiama.

3 Pastaba. Investicijų pasiskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus

Investicijų pasiskirstymas	Tikroji vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 2016-12-31	Grynųjų aktyvų dalis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, % 2016-12-31	Tikroji vertė praėjusių finansinių metų pabaigoje 2015-12-31	Grynųjų aktyvų dalis praėjusių finansinių metų pabaigoje, % 2015-12-31
Pagal investavimo objektus				
Vyriausybės vertybiniai popieriai	199 566 945	76,8	166 650 253	75,8
KIS investiciniai vienetai	58 818 651	22,7	51 800 727	23,5
Pinigai	1 479 457	0,6	1 683 536	0,8
Iš viso:	259 865 053	100,1	220 134 516	100,1
Pagal sektorius				
Vyriausybiniis sektorius	199 566 945	76,8	166 650 253	75,8
Nevyriausybiniis sektorius	60 298 108	23,3	53 484 263	24,3
Iš viso:	259 865 053	100,1	220 134 516	100,1
Pagal valiutas				
Eurais	193 580 106	74,6	156 233 827	71,0
JAV doleriais	66 280 529	25,5	52 714 296	24,0
Didžiosios Britanijos svarais	1 916	-	8 595 350	3,9
Švedijos kronomis	2 502	-	2 591 043	1,2
Iš viso:	259 865 053	100,1	220 134 516	100,1
Pagal geografinę zoną				
Lietuva	74 624 207	28,7	70 764 422	32,2
Kitos Europos Sąjungos valstybės	143 377 472	55,2	135 383 510	61,6
JAV ir Kanada	25 438 141	9,8	8 896 592	4,0
Japonija	-	-	5 089 992	2,3
Azijos regionas	16 425 233	6,4	-	-
Iš viso:	259 865 053	100,1	220 134 516	100,1
Pagal kitus kriterijus				
Terminuoti	199 566 945	76,8	166 650 253	75,8
Neterminuoti	60 298 108	23,3	53 484 263	24,3
Iš viso:	259 865 053	100,1	220 134 516	100,1

Veiksniai, turėję įtakos pensijų fondo portfelio pasikeitimams

2016 metais investicinio portfelio struktūra buvo keičiama atsižvelgiant į svarbius ekonominius bei geopolitinius įvykius. Didžiausias investicijas obligacijų dalyje nukreipėme į Baltijos regiono ir Vidurio Europos šalių skolos vertybinius popierius tiek eurais, tiek JAV doleriais. Nuosavybės vertybinių popierių dalyje keitėme investicijų pasiskirstymą regionuose: mažinome kolektyvinio investavimo subjektų investuojančių Japonijos, Europos ir Didžiosios Britanijos akcijų rinkose dalį, didinome investicijų dalį JAV ir Azijos šalių akcijų rinkose.

4 Pastaba. *Gautinos sumos*

2016 m. gruodžio 31 d. gautinas sumas 15 010 eurų (2015 m. gruodžio 31 d. 28 322 eurus), sudarė gautina komisinio atlyginimo suma už pensijų fondo turimus kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus.

5 Pastaba. *Įsipareigojimai*

	Ataskaitinis laikotarpis 2016 m.	Ataskaitinis laikotarpis 2015 m.
Finansinio ir investicinio turto pirkimo įsipareigojimai	-	-
Mokėtinos sumos kaupimo bendrovei	213 582	182 049
atskaitymai nuo pensijų fondo turto vertės	213 377	181 912
perėjimo į kitas pensijų kaupimo bendroves atskaitymai	205	137
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	87 743	33 253
į kitus pensijų fondus mokėtinos lėšos	47 730	-
mokėtinos lėšos dalyviams ir dalyvių paveldėtojams	40 013	33 253
Iš viso:	301 325	215 302

6 Pastaba. *Grynųjų aktyvų vertė, apskaitos vienetų skaičius ir vertė*

	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje 2015-12-31	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 2016-12-31	Prieš metus 2015-12-31	Prieš dvejus metus 2014-12-31
Grynųjų aktyvų vertė, Eur	219 947 536	259 578 738	219 947 536	187 455 130
Apskaitos vieneto vertė, Eur	0,5242	0,5332	0,5242	0,5022
Apskaitos vienetų skaičius	419 557 234	486 877 010	419 557 234	373 268 910

7 Pastaba. *Per ataskaitinį laikotarpį išplatintų ir išpirktų apskaitos vienetų skaičius ir vertė*

	Ataskaitinis laikotarpis 2016 m.		Praėję finansiniai metai 2015 m.	
	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė
Išplatinti apskaitos vienetai (konvertuojant pinigus į apskaitos vienetus)	80 603 227	42 019 197	57 269 440	29 866 986
Išpirkti apskaitos vienetai (konvertuojant vienetus į pinigus)	13 283 451	6 939 295	10 981 116	5 742 699
Skirtumas	67 319 776	35 079 902	46 288 324	24 124 287

8 Pastaba. Investicijų vertės pokytis

I. 2016 m.

Investicijos	Pokytis					Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 2016-12-31
	Praėjusių finansinių metų pabaigoje 2015-12-31	Įsigyta	Parduota, išpirkta	Vertės padidėjimas*	Vertės sumažėjimas**	
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-
Skolos vertybiniai popieriai	166 650 253	42 098 250	(14 394 317)	5 811 712	(598 953)	199 566 945
<i>Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai</i>	<i>166 650 253</i>	<i>42 098 250</i>	<i>(14 394 317)</i>	<i>5 811 712</i>	<i>(598 953)</i>	<i>199 566 945</i>
Kiti skolos vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	51 800 727	56 633 092	(51 296 167)	5 151 468	(3 470 469)	58 818 651
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso:	218 450 980	98 731 342	(65 690 484)	10 963 180	(4 069 422)	258 385 596

*Skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės padidėjimas, 10 963 180 eurai, apima skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės padidėjimo sumą, lygią 7 532 938 eurus, pardavimo pelną, lygų 3 422 201 eurus bei per ataskaitinį laikotarpį investiciniais vienetais gautą komisinio atlyginimo už 2015 m. IV ketv. fondo turimus kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus vertę, lygią 8 041 eurų.

Grynųjų aktyvų pokyčio ataskaitoje pelno dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo suma, 10 955 140 eurų, apima skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės padidėjimo sumą, 7 532 939 eurus ir pardavimo pelną, 3 422 201 eurus.

**Skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės sumažėjimą, 4 069 422 eurus, sudaro skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės sumažėjimo suma, 3 419 232 eurai ir pardavimo nuostolis, 650 190 eurai.

8 Pastaba. Investicijų vertės pokytis (tęsinys)

II. 2015 m.

Investicijos	Pokytis					Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 2014-12-31
	Praėjusių finansinių metų pabaigoje 2013-12-31	Įsigyta	Parduota, išpirkta	Vertės padidėjimas*	Vertės sumažėjimas**	
Terminuotieji indėliai	-	-	-	-	-	-
Skolos vertybiniai popieriai	139 178 633	33 714 994	(11 986 748)	5 972 300	(228 926)	166 650 253
<i>Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai</i>	<i>139 178 633</i>	<i>33 714 994</i>	<i>(11 986 748)</i>	<i>5 972 300</i>	<i>(228 926)</i>	<i>166 650 253</i>
Kiti skolos vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	37 492 842	20 133 377	(10 574 749)	4 799 298	(50 041)	51 800 727
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso:	176 671 475	53 848 371	(22 561 497)	10 771 598	(278 967)	218 450 980

*Skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės padidėjimas, 10 771 598 eurais, apima skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės padidėjimo sumą, lygią 7 478 980 eurų, pardavimo pelną, lygų 3 285 674 eurams bei per ataskaitinį laikotarpį investiciniais vienetais gautą komisinio atlyginimo už 2014 m. IV ketv. fondo turimus kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus vertę, lygią 6 944 eurams.

Grynųjų aktyvų pokyčio ataskaitoje pelno dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo suma, 10 772 695 eurais, apima skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės padidėjimo sumą, 7 478 980 eurų, pardavimo pelną, 3 285 674 eurus, bei per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotą komisinio atlyginimo už 2015 m. IV ketv. už fondo turimus kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus vertę, gautiną investiciniais vienetais, 8 041 eurus.

**Skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės sumažėjimą, 278 967 eurus, sudaro skolos vertybinių popierių bei kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų vertės sumažėjimas.

9 Pastaba. Užsienio valiutos kursų pokytis

2016 m. grynųjų aktyvų pokyčio ataskaitoje nuostolių dėl užsienio valiutos kursų pokyčio straipsnyje atvaizduojamas banko sąskaitų likučių, gautinų bei mokėtinų sumų pokyčio dėl užsienio valiutos kursų pasikeitimo ir valiutos keitimo neigiamas rezultatas, 93 447 eurais (2015 m. 206 312 eurais).

10 Pastaba. Atskaitymai iš pensijų fondo pensijų turto

Atskaitymai	Atskaitymų dydžiai		Priskaičiuota atskaitymų suma	
	Maksimalūs numatyti taisyklėse	Faktiškai taikyti	Atskaitinis laikotarpis 2016 m.	Praėję finansiniai metai 2015 m.
Nuo įmokų	0,5%	0,5%	165 250	-
	1%	1%		224 460
Nuo turto vertės	1%	1%	2 357 447	2 058 351
Už keitimą*:				
<i>fondo keitimas toje pačioje bendrovėje dažniau kaip kartą per metus</i>	0,05%	0,05%	1	-
<i>pensijų kaupimo bendrovės keitimas kartą per metus</i>	0,05%	0,05%	1 755	1 708
<i>pensijų kaupimo bendrovės keitimas dažniau kaip kartą per metus</i>	0,05%	0,05%	8	17
		Iš viso	2 524 461	2 284 536
<i>BAR¹</i>			1,06%	1,10%
<i>Tikėtinas sąlyginis BIK²</i>			1,24%	1,16%
<i>PAR (portfelio apyvartumo rodiklis)³</i>			49%	20%

¹Bendrasis atskaitymų rodiklis (BAR) yra bendrųjų veiklos išlaidų ir vidutinės grynujų aktyvų vertės santykis.

²Bendrasis išlaidų koeficientas (BIK) – procentinis dydis, kuris parodo, kokia vidutinė fondo grynujų aktyvų dalis skiriama jo valdymo išlaidoms padengti. Kadangi daugiau kaip 10 proc. pensijų fondo grynujų aktyvų investuota į kitus kolektyvinio investavimo subjektus ir ne visi šitie kolektyvinio investavimo subjektai skaičiuoja savo BIK, pensijų fondui yra skaičiuojamas tikėtinas sąlyginis bendrasis išlaidų koeficientas.

³Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą.

11 Pastaba. Gautos ir išmokėtos lėšos

		Ataskaitinis laikotarpis 2016 m.	Praėję finansiniai metai 2015 m.
Gautos lėšos per ataskaitinį laikotarpį, iš viso		42 184 424	30 080 990
	Periodinės įmokos į pensijų fondą iš Valstybinio socialinio draudimo fondo prieš atskaitymus nuo įmokos	32 969 329	22 438 420
	Valstybinio socialinio draudimo fondo sumokėti delspinigiai	-	-
	Draudimo įmonės pervestos lėšos	-	-
	Iš kitų pensijų fondų pervestos lėšos, iš viso	9 215 095	7 642 570
	Iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	696 024	909 003
	Iš kitos pensijų kaupimo bendrovės	8 519 071	6 733 567
	Kitos gautos lėšos (nurodyti šaltinį ir gautų lėšų sumą), iš viso		-
Išmokėtos lėšos per ataskaitinį laikotarpį, iš viso		(6 884 890)	(5 744 820)
	Pensijų išmokos, iš viso	(1 803 125)	(1 321 024)
	Vienkartinės išmokos dalyviams	(1 235 041)	(851 581)
	Vienkartinės išmokos dalyvių paveldėtojams	(523 169)	(381 018)
	Periodinės išmokos dalyviams		-
	Išmokos anuiteto įsigijimui	(44 915)	(88 425)
	Į kitus pensijų fondus pervestos lėšos, iš viso	(5 081 765)	(4 423 796)
	Tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	(1 578 311)	(970 396)
	Kitos pensijų kaupimo bendrovės	(3 503 454)	(3 453 400)
	Kitais pagrindais išmokėtos lėšos (nurodyti šaltinį ir gautų lėšų sumą), iš viso	-	-

2016 m. periodines įmokas į pensijų fondą prieš atskaitymus sudarė Valstybinio socialinio draudimo fondo įmokos 14 679 427 eurais, papildomos dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos 8 646 957 eurais ir papildomos iš valstybės biudžeto lėšų už dalyvį mokamos pensijų įmokos 9 642 945 eurais. 2015 m. atitinkamai 13 101 418 eurų, 4 219 018 eurų ir 5 117 984 eurais.

2016 m. keitėsi pensijų įmokų dydžiai:

- papildomos dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos dydis sudarė 2 procentus (2015 m. sudarė 1 proc.) dalyvio pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos;
- papildomos iš valstybės biudžeto už dalyvį mokamos įmokos dydis sudarė 2 procentus Lietuvos statistikos departamento paskelbto užpraeitų metų keturių ketvirčių šalies ūkio darbuotojų vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio vidurkio (2015 m. sudarė 1 proc.).

Lentelėje duomenys pateikiami pagal faktinę lėšų apyvartą banko sąskaitose. Dėl to jos gali skirtis nuo sumų pateikiamų grynujų aktyvų pokyčių ataskaitoje, kurioje naudojamas kaupimo principas.

12 Pastaba. Kitas grynujų aktyvų vertės padidėjimas

2016 m. kitą grynujų aktyvų vertės padidėjimą, 116 495 eurais (2015 m. 149 034 eurais), didžiąją dalį sudarė institucinio investuotojo komisinio atlyginimo suma 116 471 eurais (2015 m. 149 013 eurais) už pensijų fondo turimus kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus.

13 Pastaba. Pensijų fondo investicijų grąža ir investicijų grąžos lyginamoji informacija

13.1. Pensijų fondo lyginamasis indeksas

Atsižvelgiant į pensijų fondo investavimo strategiją ir į faktinę investicijų struktūrą, pensijų fondo „Europensija plus“ investavimo rezultatai lyginami su keturių lyginamųjų indeksų svertinės vertės pokyčiu. Lyginamieji indeksai ir jų svertinės vertės pateiktos žemiau esančioje lentelėje:

Lyginamojo indekso pavadinimas	Svertinė vertė lyginamajame indekse (%)
Europos vyriausybės obligacijų kainų indeksas – „Bloomberg/EFFAS Bond Indices Euro Govt 1-5 Yr TR“	80
Europos akcijų indeksas – „S&P Europe 350“	10
JAV akcijų indeksas – „S&P 500“	5
Azijos (išskyrus Japoniją) akcijų indeksas – „MSCI AC Asia x Japan“	5

13.2. Pensijų fondo investicijų portfelio apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų grąžos, lyginamojo indekso reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai

	Per ataskaitinį laikotarpį 2016 m.	Prieš metus 2015 m.	Prieš 2 metus 2014 m.	Prieš 3 metus 2013 m.
Apskaitos vieneto vertės pokytis (%)	1,72	4,38	7,80	5,17
Lyginamojo indekso reikšmės pokytis ¹ (%)	2,05	2,38	5,26	4,49
Metinė bendroji investicijų grąža ² (%)	1,70	4,39	7,81	5,17
Metinė grynoji investicijų grąža ³ (%)	1,63	4,28	7,62	4,99
Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ⁴ (%)	3,76	4,46	2,95	3,21
Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis ⁴ (%)	3,33	3,51	2,32	2,77
Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas ⁵ (%)	80,03	96,58	76,18	94,84
Indekso sekimo paklaida ⁶ (%)	1,76	2,14	1,40	1,22
Alfa rodiklis ⁷	(0,0080)	0,0124	0,0082	(0,0024)
Beta rodiklis ⁸	1,25	1,32	1,31	1,21

¹Lyginamojo indekso pokytis – tai lyginamojo indekso reikšmių procentinis pasikeitimas per nurodytą laikotarpį.

²Metinė bendroji investicijų grąža yra investicinių priemonių portfelio investicijų grąža, kurią apskaičiuojant nėra atsižvelgiama į atskaitymus nuo pensijų įmokų.

³Metinė grynoji investicijų grąža yra investicinių priemonių portfelio investicijų grąža, kurią apskaičiuojant atsižvelgiama į atskaitymus nuo pensijų įmokų ir pensijų turto.

⁴Standartinis nuokrypis yra statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja apskaitos vieneto vertės pokyčiai arba lyginamojo indekso reikšmės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu (pateikiamas metinis standartinis nuokrypis).

⁵Koreliacijos koeficientas yra rodiklis, parodantis apskaitos vieneto verčių ir lyginamojo indekso reikšmių statistinę priklausomybę.

⁶Indekso sekimo paklaida (angl. tracking error) yra rodiklis, parodantis, kiek apskaitos vieneto vertės pokyčiai atitinka (arba seka) lyginamojo indekso reikšmės pokyčius.

⁷Alfa rodiklis parodo skirtumą tarp pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio, esant palyginamam rizikos lygiui.

⁸Beta rodiklis parodo, kiek pasikeičia pensijų fondo apskaitos vieneto vertė, pasikeitus lyginamojo indekso reikšmei.

13.2. Pensijų fondo investicijų portfelio apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų grąžos, lyginamojo indekso reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai (tęsinys)

Žemiau pateiktas grafikas vaizduoja pensijų fondo „Europensija plus“ perskaičiuotos apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytį per paskutinius 3 metus. Pensijų fondo vieneto vertė ir lyginamojo indekso reikšmė yra perskaičiuotos. Pradinės vieneto ir lyginamojo indekso vertės lyginamojo laikotarpio pradžia yra prilyginamos 100:

13.3. Pensijų fondo vidutinė grynoji investicijų grąža, vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis ir jo standartinio nuokrypio rodiklis, vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis

	Per paskutinius 3 metus (%)	Per paskutinius 5 metus (%)	Per paskutinius 10 metų (%)	Nuo veiklos pradžios ⁶ (%)
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis ¹	4,61	6,02	4,16	4,54
Vidutinis pensijų fondo lyginamojo indekso reikšmės pokytis ²	3,22	4,39	-	-
Vidutinė bendroji investicijų grąža ³	4,60	6,02	4,16	4,93
Vidutinė grynoji investicijų grąža ⁴	4,48	5,87	3,57	2,16
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ⁵	3,67	3,57	4,03	4,50

¹Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis yra geometrinis metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių vidurkis.

²Vidutinis lyginamojo indekso reikšmės pokytis yra geometrinis metinių lyginamojo indekso reikšmės pokyčių vidurkis.

³Vidutinė bendroji investicijų grąža yra geometrinis metinių bendrosios investicijų grąžos pokyčių vidurkis.

⁴Vidutinė grynoji investicijų grąža yra geometrinis metinių grynosios investicijų grąžos pokyčių vidurkis.

⁵Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis yra metinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis už nurodytą laikotarpį.

⁶Reikšmės pateiktos nuo pensijų fondo veiklos pradžios – nuo 2004 m. birželio 15 d.

14 Pastaba. *Pasiskolintos ir paskolintos lėšos*

Per ataskaitinį laikotarpį bei praėjusį ataskaitinį laikotarpį pensijų fondas „Europensija plus“ pasiskolintų ir paskolintų lėšų neturėjo.

15 Pastaba. *Trečiosios šalies įsipareigojimai garantuoti subjekto pajamingumo dydį*

Pensijų fondo „Europensija plus“ taisyklėse garantuotas pajamingumas nenumatytas.

16 Pastaba. *Sandoriai su susijusiais asmenimis*

Aviva Investors – R.C.S. Luxembourg – turto valdymo įmonė, kuri priklauso įmonių grupei Aviva Investors. „Aviva Lietuva“ per turto valdymo įmonę Aviva Investors – R.C.S. Luxembourg vykdo investicijų pirkimo, pardavimo sandorius.

2016 metais „Aviva Lietuva“ savo valdomam pensijų fondui „Europensija plus“ per Aviva Investors įvykdė investicijų pirkimų sandorių, kurių bendra vertė sudarė 15 435 168 eurus (2015 m. 6 934 539 eurus) ir pardavimų sandorių, kurių bendra vertė sudarė 14 383 127 eurus (2015 m. 5 683 944 eurus).

2016 m. gruodžio 31 d. gautinų sumų iš susijusių asmenų nebuvo, o 2015 m. gautinas sumas iš susijusių asmenų, 11 152 eurus sudarė gautina komisinio atlyginimo suma už pensijų fondo turimus kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus.

Pensijų fondas 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. mokėtinų sumų už sandorius su susijusiais asmenimis bei susijusių asmenų suteiktų garantijų ir laidavimų neturėjo.

Pensijų fondas „Europensija plus“ kitų sandorių su susijusiais asmenimis nevykdė, išskyrus „Aviva Lietuva“ vykdomą pensijų fondo valdymą ir su tuo susijusius atskaitymus iš pensijų turto, kurie atskleisti 5 ir 10 pastabose.

17 Pastaba. *Pobalansiniai įvykiai*

Nuo 2017 m. sausio 1 d. atskaitymų nuo įmokų dydis yra 0 proc., 2016 m. atskaitymų dydis buvo 0,5 proc.

Kitų reikšmingų pobalansinių įvykių, susijusių su pensijų fondu „Europensija plus“, neįvyko.

VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS

23. Bendri duomenys apie pensijų fondo „Europensija plus“ dalyvius (dalyviais laikomi asmenys, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą, taip pat asmenys, gaunantys periodines pensijų išmokas), per atskaitinį laikotarpį prisijungusių dalyvių skaičius, per atskaitinį laikotarpį pasitraukusių dalyvių skaičius:

		Dalyviai pagal amžiaus metus				
		iki 30	nuo 31 iki 45	nuo 46 iki 60	nuo 61	Iš viso
Dalyvių skaičius	Iš viso	19 059	58 006	57 357	2 711	137 133
	Vyrai	8 714	29 273	26 091	1 800	65 878
	Moterys	10 345	28 733	31 266	911	71 255
Dalyvių dalis, %	Iš viso	13,89	42,30	41,83	1,98	100,00
	Vyrai	6,35	21,35	19,03	1,31	48,04
	Moterys	7,54	20,95	22,80	0,67	51,96

Dalyvių skaičius atskaitinio laikotarpio pradžioje		132 605
Dalyvių skaičius atskaitinio laikotarpio pabaigoje	dalyviai, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą	986
	dalyviai, gaunantys periodines pensijų išmokas	-
	kiti dalyviai	136 147
	Iš viso	137 133
Dalyvių skaičiaus pokytis		4 528

Bendras prisijungusių dalyvių skaičius		8 393
Dalyviai, pensijų kaupimo sutartis sudarę pirmą kartą		4 148
Iš kitų pensijų fondų atėję dalyviai	iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	285
	iš kitos pensijų kaupimo bendrovės	3 960

Bendras pasitraukusių dalyvių skaičius		3 865
Į kitus pensijų fondus išėjusių dalyvių skaičius	valdomus tos pačios pensijų kaupimo bendrovės	485
	valdomus kitos pensijų kaupimo bendrovės	2 482
Baigusią dalyvavimą dalyvių skaičius	išstojusių (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	-
	sulaukusių nustatyto pensijos amžiaus ir pasinaudojusių teise į pensijų išmoką (vienkartinę išmoką, anuitetą ir jų derinį)	586
	dalyvių, pasinaudojusių Pensijų kaupimo įstatymo suteikta galimybe vienašališkai nutraukti pirmą kartą sudarytą sutartį	33
	mirusių dalyvių	279

24. – 26. Neteko galios nuo 2016-06-22.

VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI

27. Informacija apie per atskaitinį laikotarpį faktiškai gautas ir išmokėtas lėšas pateikiama šios ataskaitos VI skyriuje, finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 11-oje pastaboje.
28. Neteko galios nuo 2016-06-22.

IX. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ KAUPIMO TECHNINĮ ATIDĖJINĮ

29. Pensijų fondo „Europensija plus“ taisyklėse garantuotas pajamingumas nenumatyta, todėl pensijų kaupimo techninis atidėjiny, skirtas išsipareigojimams, atsiradusiems dėl palūkanų normos svyravimo, padengti, neformuojamas.

X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDŲ REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĖŠAS

30. Pensijų fondo „Europensija plus“ reikmėms pasiskolintų lėšų ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo.

XI. KITA INFORMACIJA

31. „Aviva Lietuva“ per 2016 metus pasirašė 15,6 tūkst. pensijų kaupimo sutarčių, 2016 m. gruodžio 31 d. turėjo 221,5 tūkst. pensijų fondų klientų ir pagal klientų skaičių užėmė 17,7 proc. pensijų kaupimo rinkos.

XII. ATSAKINGI ASMENYS

32. Konsultantų paslaugomis, rengiant šią ataskaitą, naudotasi nebuvo.

33. Ataskaitą rengė tik įmonės darbuotojai.

34. Tvirtiname, kad ataskaitoje pateikta informacija yra teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką pensijų fondo „Europensija plus“ veiklos rezultatų vertinimui.

35. Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją:

Už ataskaitą atsakingi draudimo įmonės darbuotojai ir administracijos vadovas:

- Generalinė direktorė – Asta Grabinskė, tel. (5) 2690600, asta_grabinske@aviva.lt;
- Finansų direktorė – Rita Nogė, tel. (5) 2690600, rita_noge@aviva.lt;
- Vyriausiasis investicijų valdytojas – Roman Piotr Sosnowski, tel. (5) 2197877, roman_sosnowski@aviva.lt;
- Vyriausioji finansininkė – Živilė Čekytė, tel. (5) 2690614, zivile_cekyte@aviva.lt;
- L.e. vyr. aktuario pareigas – Rokas Baltrėnas, tel. (5) 2197876, rokas_baltrenas@aviva.lt;
- Investicijų skyriaus vadovė – Ana Šulčienė, tel. (5) 2691731, ana_sulciene@aviva.lt
- Pensijų fondų specialistė – Laneda Puidokienė, tel. (5) 2690626, laneda_puidokiene@aviva.lt.

Generalinė direktorė	Asta Grabinskė
Finansų direktorė	Rita Nogė
Vyriausioji finansininkė	Živilė Čekytė
L.e. vyr. aktuario pareigas	Rokas Baltrėnas
Investicijų skyriaus vadovė	Ana Šulčienė
Pensijų fondų specialistė	Laneda Puidokienė